

Między książkami

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OPOLU

Biblioteka ułatwia Czytelnikom szeroki dostęp do kultury

Rozmowa

Tadeusz Chrobak, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu zbliża się do listopadowych obchodów 70-lecia. Trudno w tym jubileuszowym kontekście nie zapytać - choć pana tu wówczas oczywiście jeszcze nie było - o początki jej historii.

Kiedy przyszedłem do pracy w bibliotece w 1984 roku, byłem zobowiązany zapoznać z dokumentacją z przeszłości i z historią placówki, z którą wcześniej miałem do czynienia jako czytelnik. Dotarłem do dokumentów dotyczących roku 1951. Wtedy właśnie uchwała Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej powołała bibliotekę publiczną na szczeblu wojewódzkim. Na początku zakładano, że to będzie raczej komórka, która będzie pomagać bibliotekom w regionie, bez własnego księgozbioru. Z czasem ta działalność się poszerzała. Rozrastał się księgozbiór liczący najpierw setki, a potem tysiące tomów. Przez długi okres biblioteki wojewódzka i miejska tworzyły jeden organizm. Podczas reformy samorządowej w latach 90. bibliotekę wojewódzką i biblioteki miejskie na powrót rozdzielono.

Jakie funkcje ma obecnie WBP?

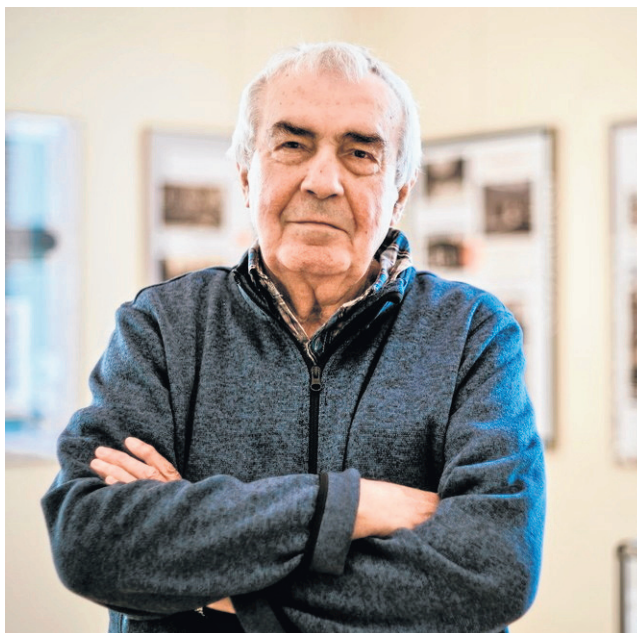
Jest ich kilka. Przede wszystkim jesteśmy biblioteką o profilu naukowym i popularnonaukowym, ale gromadzimy także księgozbiór - do wypożyczania - z literatury pięknej, łącznie z nowościami na rynku wydawniczym, które bardzo naszych Czytelników interesują.

Trzeba trzymać rękę na pulsie?

Tak, zdarzają się takie tytuły, na które zapotrzebowanie jest tak wielkie, że zdawałoby się, iż powinniśmy zakupić kilkadziesiąt egzemplarzy książki by natychmiast spełnić oczekiwania wszystkich chętnych. Podchodzimy do tego ostrożnie i z rozsądkiem. Po jakimś czasie moda na taką książkę często mija i staje się ona „półkowiczem”.

WBP ma także funkcję instrukcyjno-metodyczną. Co to znaczy?

Sprawujemy - zgodnie z ustawą o bibliotekach - nadzór merytoryczny nad bibliotekami w województwie. Podejmujemy wspólnie z nimi działania na rzecz promocji księgozbioru i czytelnictwa. Jedną z form takiej promocji jest akcja „Zaczytane opolskie”. W jej ramach proponujemy Opolanom spotkania z wybitnymi twórcami. Pomagamy również w funkcjonowaniu Dyskusyjnych Klubów Książki.

FOT. KRZYSZTOF JABLONSKI

- Jesteśmy dumni z tego, że wokół biblioteki gromadzimy ludzi z różnych przestrzeni kulturowych - mówi Tadeusz Chrobak.

Biblioteka pomaga też uczniom, studentom itd. w dostępie do wiedzy...

W pełnieniu funkcji informacyjno-bibliograficznej wspomaga nas internet i inne nowe źródła informacji. Staramy się we współpracy z Czytelnikami rozwiązywać interesujące ich problemy. Mamy szereg różnorodnych kwereń tematycznych. Chętnie się tymi zebranymi informacjami dzielimy. Bo funkcja bibliotekarza nie ogranicza się wyłącznie do wypożyczania książek. Musi być biegły w wielu dziedzinach nauki i życia. Zatrudniamy nie

tylko osoby z wykształceniem ściśle bibliotekarskim. Pracują u nas fachowcy z różnych dziedzin. A bibliotekarze cały czas uzupełniają wiedzę, kończąc rozmaite studia podyplomowe, doktoranckie itd. Bardzo nam zależy, by nie pozostawać w tyle za naszymi odbiorcami.

Jako mieszkaniec regionu mam wrażenie, że różnych spotkań i wydarzeń w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej i w jej otoczeniu (namiot, ogród) jest tak wiele, że prawie nie ma dnia, by coś ciekawego się

u Państwa nie działo. Publiczność dopisuje...

Kiedyś biblioteka uchodziła za miejsce niemal sakralne, w którym obowiązują dostojna cisza i skupienie. To już minęło. Z wyjątkiem czytelników, gdzie cisza nadal jest konieczna. Biblioteka to jest organizm żywy. Idziemy bowiem w kierunku szerokiej promocji literatury, czytelnictwa i szeroko rozumianej kultury. Organizujemy spotkania nie tylko z pisarzami, ale także z naukowcami. Proponujemy możliwie wszystko, co interesuje naszych odbiorców. Jesteśmy dumni z tego, że wokół biblioteki gromadzimy ludzi z różnych przestrzeni kulturowych. Obecnie rozpoczynamy Festiwal Kultur. Zauważamy, że w województwie opolskim mieszka coraz więcej cudzoziemców, którzy do nas przyjechali. Oni też potrzebują miejsca, gdzie mogą się spotykać. Biblioteka Obcojęzyczna potrafiła kupić spore grono Czytelników z różnych krajów, proponując im m.in. konwersacje językowe wspomagające w nauce języków i Polaków, i cudzoziemców. Na trwałe do opolskiego krajobrazu kulturalnego wpisała się Wiosna Austriacka organizowana przez Bibliotekę Austriacką. Zajmuje się ona nie tylko historią, ale i współczesnym życiem literackim i kulturalnym krajów niemieckojęzycznych.

Najmłodszym „dzieckiem” biblioteki jest Centrum Do-

kumentacyjno-Wystawieni- nicze Niemców w Polsce.

Startujemy, to jest dla nas wyzwanie. Bardzo też dbamy o ekspatriantów. Dla mieszkańców, którzy przybyli z Kresów i dla ich potomków organizujemy różne spotkania i wystawy. Obserwujemy - w kolejnym pokoleniu - duże zainteresowanie miejscami, z których przyjechali na Śląsk Opolski rodzice czy dziadkowie. Staramy się tej nostalgii wychodzić na przeciw. Spotkania dotyczące różnych dziedzin życia organizujemy dla Kresowianów regularnie, raz w miesiącu. Niedawno - we współpracy z biblioteką w Stanisławowie - zorganizowaliśmy wystawę tematyczną „Z wizytą u Bojków”. W kontekście okrągłej rocznicy współpracy województwa opolskiego z obwodem iwano-frankińskim przygotowujemy wystawę poświęconą kresowym miejscowościom.

Co będzie przyszłością WBP?

Badania prowadzone w Wielkiej Brytanii czy w USA wskazują, że tradycyjna książka papierowa nie zaniknie. Ale jesteśmy na bieżąco także ze współczesnymi formami czytelnictwa - na nośnikach elektronicznych. Dużą popularnością cieszy się nasza oferta związana z programem Legimi. Zapewnia on dostęp do dużej liczby dzieł z literatury pięknej po uzyskaniu kodu w naszej bibliotece. Dostęp do książki naukowej zapewnia nasz program Ibuk Libra. Otworzyliśmy także stronę Opolska Biblioteka Cyfrowa. Staramy się - korzystając z naszej pracowni digitalizacji - stale powiększać liczbę zbiorów cyfrowych, także o książki zabytkowe. Ułatwiamy też dostęp do programów w systemie krajowym: Academia i Polona. ©©

KALENDARIUM 18. DNI KULTURY NIEMIECKIEJ NA ŚLĄSKU OPOLSKIM

4 PAŹDZIERNIKA

Wykład „Niemcy krótko i zwięźle” (po niemiecku), godz. 18:00.
WBP Opole - Biblioteka Austriacka, pl. Piłsudskiego 5.

7 PAŹDZIERNIKA

„Krecik jesienią” -
Moje kamishibai
czyli Teatrzyk opowieści dla dzieci,
godz. 10:00.
WBP Opole
- Biblioteka Austriacka,
pl. Piłsudskiego 5.

12 PAŹDZIERNIKA

Wykład „100 lat Sophie Scholl.
O niemieckiej działaczce antynazistowskiego ruchu oporu
w setną rocznicę urodzin” (wykład po polsku),
godz. 10:00.
WBP Opole - Biblioteka Austriacka, pl. Piłsudskiego 5.

13 PAŹDZIERNIKA

Wykład „(Nie)toleracja w twórczości Kleista dawniej i dzisiaj”
przedstawi Karolina Kilian, studentka germanistyki UO (wykład po niemiecku),
godz. 18:00.

WBP Opole - Biblioteka Austriacka, pl. Piłsudskiego 5.

15 PAŹDZIERNIKA

Warsztaty dla dzieci „Rysuj (z) ręką. Dinozaur”
(po polsku i po niemiecku),
godz. 10:00
WBP Opole - Biblioteka Austriacka,
pl. Piłsudskiego 5.

19 PAŹDZIERNIKA

Wykład „Johann Sebastian Bach. O wielkim niemieckim kompozytorze barokowym” (po polsku)
godz. 18:00

WBP Opole - Biblioteka Austriacka, pl. Piłsudskiego 5.

19 PAŹDZIERNIKA

Wernisaż wystawy „W kręgu kultury niemieckiej - grafika zabytkowa ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu”,
godz. 13:00 WBP Opole - Galeria.
Ekspozycja do 13 listopada. Galeria czynna poniedziałek - środa 10.00-16.00, czwartek - piątek 10.00-18.00. Wstęp wolny.

19 PAŹDZIERNIKA

Wystawa „Sąsiedzi - o jednej z najtrwalszych granic w Europie. Na wschodniej rubieży Gór-

nego Śląska”. WBP Opole - Galeria. We współpracy z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej. Ekspozycja do 13 listopada. Galeria czynna poniedziałek - środa 10.00-16.00, czwartek - piątek 10.00-18.00. Wstęp wolny.

21 PAŹDZIERNIKA

„Tęczowa rybka” Marcusa Pfi-
stera - Moje kamishibai
czyli Teatrzyk opowieści dla dzieci (po niemiecku),
godz. 10:00
WBP Opole
- Biblioteka Austriacka,
pl. Piłsudskiego

26 PAŹDZIERNIKA

Wykład „Albert Einstein. O słynnym niemieckim fizyku”
(wykład po polsku)
godz. 10:00
WBP Opole - Biblioteka Austriacka, pl. Piłsudskiego 5.

28 PAŹDZIERNIKA

„Poezja w życiu Ingeborg Odelgi.
Spotkanie z poetką niemieckojęzyczną z Prószkowa”. Premiera filmu po niemiecku z napisami polskimi, godz. 18:00 online na Facebooku Biblioteki Austriackiej w Opolu.

„Osieemnastka” w bibliotece, czyli Dni Kultury Niemieckiej w WBP

Wydarzenie

W październikowym programie wydarzeń Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu od wielu lat znajdują się spotkania organizowane w ramach Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim.

W tym roku projekt uzyskał już pełnoletność, gdyż jest organizowany po raz osiemnasty. Z tej okazji biblioteka wzbogaci program organizowanych przez Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim 18. Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim o jedenaście wydarzeń.

Perłki zabytkowej niemieckiej grafiki i najcenniejsze ilustracje starych druków wydanych w Niemczech, gromadzone od 70 lat w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu, obejrzyć będzie można na wystawie „W kręgu kultury niemieckiej”. Na wystawie pokazane zostaną grafiki wykonane w różnych technikach. Będą to drzeworyty, miedzioryty, staloryty rytowników niemieckich, reprodukcje obrazów znanych mistrzów europejskich. Ponadto zaprezentowana zostanie niemiecka grafika książkowa od XVI do XVIII wieku. Wiele z prezentowanych grafik poddanych zostało konserwacji. Wernisaż odbędzie się 19 października o godzinie 13.00 w Galerii WuBePe przy ul. Piastowskiej 20, a zabytkowe zbiory będzie można oglądać tylko do 11 listopada.

W tym samym czasie prezentowana będzie także wystawa „Sąsiedzi - o jednej z najtrwalszych granic w Europie. Na wschodniej rubieży Górnego Śląska” zorganizowana we współpracy z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej. Wystawa stanowi podróż

Dni Kultury Niemieckiej 2020. Koncert zespołu „Zaginione Archiwum”. Na akordeonie gra Dariusz Kownacki.

historyczną tropami nieistniejącej już wschodniej granicy Śląska, która przez niemalże 600 lat oddzielała ziemie śląskie od Królestwa Polskiego. Wsie i miasta położone po obu jej stronach, czasem leżące w zasięgu wzroku, znajdowały się w odrębnych organizmach państwowych, czego konsekwencją były różnice w rozwoju cywilizacyjnym, różnic architektoniczne, kulturowe, tożsamościowe, mentalnościowe, a także odmienne doświadczenia historyczne. Obydwie wystawy eksponowane będą do 13 listopada. Można je zwiedzać nieodpłatnie: poniedziałek - środa 10.00-16.00 oraz czwartek - piątek 10.00-18.00.

Publiczność będzie mogła uczestniczyć w prelekcjach w Bibliotece Austriackiej przy pl. Piłsudskiego 5, takich jak wykład „Niemcy krótko i zwięźle”, który odbędzie się 4 października o godzinie 18.00 w języku niemieckim na rozpoczęcie Dni Kultury Niemieckiej. Prelekcje wygłoszone po polsku będą miały

na celu przedstawienie sylwetek znaczących niemieckich postaci: Sophie Scholl, niemieckiej działaczki antynazistowskiego ruchu oporu z okazji jej 100. rocznicy urodzin (12 października), Johanna Sebastian Bacha, wielkiego kompozytora barokowego (19 października), Alberta Einsteina, słynnego fizyka (26 października), a także problem (nie)tolerancji w twórczości Kleista dawniej i dzisiaj, który 13 października o godzinie 18:00 po niemiecku przedstawi Karolina Kilian, studentka germanistyki UO.

Nie zabraknie także spotkań dla dzieci, podczas których będą mogły nie tylko poznać perypetie bohaterów bajek, ale i także uczyć się języka niemieckiego. Przygotowano spotkanie w for-

mie teatryku opowieści dla dzieci kamishibai po polsku i niemiecku z uwielbianą bajkową postacią Krecika i jego jesiennych przygód (7 października) oraz o tęczowej rybce „Der Regenbogenfisch” Marcusa Pfistera (21 października). Dla najmłodszych dzieci przeznaczone są natomiast warsztaty plastyczno-językowe „Rysuj (z) ręką. Dinozaur” (15 października).

O poezji w życiu Ingeborg Odelgi traktować będzie film o chyba najstarszej na Opolszczyźnie - piszącej po niemiecku 95-letniej poetce z Prószkowa. W jej wierszach dostrzegalna jest tęsknota za tym co bliskie, jej rodzinne miasteczko Prószków, drzewa, symbole i rzeki. Z opisów otaczającej jej natury wylania się obraz wrażliwej na jej piękno i nieobojętnej na degradację środowiska osoby. Inspiracją twórczą Ingeborg Odelgi były nie tylko osoby z kręgu literatury na Śląsku, co postawi i talent ojca poetki. W wierszach znaleźć można także momenty refleksji nad życiem i przemijaniem. Premiera filmu prezentowanego po niemiecku z napisami polskimi odbędzie się 28 października na Facebooku Biblioteki Austriackiej.

Udział we wszystkich spotkaniach na żywo jest nieodpłatny, ale wymagane jest zgłoszenie uczestnictwa pod nr tel. 77 4747 085. Szczegóły wydarzeń i warunki uczestnictwa w spotkaniach dostępne są na stronie Biblioteki Austriackiej www.ba.wbp.opole.pl ©©

Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim
Deutsche Kulturtag im Opperler Schlesien

KALENDARIUM

1 PAŹDZIERNIKA, 17.00

Spotkanie z **Władysławem Kozakiewiczem** i **Jackiem Wszołą**, godz. 17.00, ogród WBP w Opolu. Pokaz filmu „Po złoto. Historia Władysława Kozakiewicza” (w ramach Festiwalu Opolskie Lamy) godz. 18.00 ogród WBP w Opolu.

4 PAŹDZIERNIKA, 17.00

Spotkanie z **Maciejem Płazą**, promocja książki „Golem”, godz. 17.00, ogród WBP w Opolu. Prowadzenie: Agnieszka Zientarska.

5 PAŹDZIERNIKA

Spotkanie z **Maciejem Płazą**, promocja książki „Golem”. Oleska Biblioteka Publiczna

7 PAŹDZIERNIKA, 17.00

Spotkanie z **Maciejem Łubieńskim**, promocja książki „Łubieńscy. Portret rodziny z czasów wielkości”, godz. 17.00, ogród WBP w Opolu. Prowadzenie: Agnieszka Zientarska.

14 PAŹDZIERNIKA, 17.00

Muzyka w Galerii czyli Galeria Muzyki. Koncert uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Fryderyka Chopina w Opolu, godz. 17.00 ogród WBP w Opolu.

19 PAŹDZIERNIKA, 20.00

Spotkanie z **Joanną Concejo**, promocja książki „M jak morze”, godz. 20.00 facebook.com/wbpopole Prowadzenie: Michał Nogaś.

21 PAŹDZIERNIKA, 17.00

Spotkanie z **prof. Stanisławem Nicieją**, promocja XVII tomu „Kresowej Atlantydy”, godz. 17.00 ogród WBP w Opolu

21 PAŹDZIERNIKA, 17

Spotkanie z **Adamem Jarniewskim** godz. 18.00 facebook.com/ObcojezycznaOpole Prowadzący: Grzegorz Pielak.

22 PAŹDZIERNIKA, 11.00

Spotkanie z **Marcinem Pałaszem**, godz. 11.00 ogród WBP w Opolu.

26 PAŹDZIERNIKA, 17.00

PIELGRZYM, wieczór poświęcony **Januszowi Wójcikowi**, godz. 17.00, ogród WBP w Opolu.

28 PAŹDZIERNIKA, 17.00

Spotkanie z **Teodozją Świdorską**, godz. 17.00, ogród WBP w Opolu.

WYSTAWY

5 PAŹDZIERNIKA

„Z wizytą u Bojków” Galera WuBePe, ul. Piastowska 20 (ekspozycja do 16.10.).

19 PAŹDZIERNIKA

„W kręgu kultury niemieckiej - grafika zabytkowa ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu” Galera WuBePe, ul. Piastowska 20 (ekspozycja do 13.11).

„Lem - pisarz z planety Ziemia”

Wystawa z okazji 100-lecia urodzin Stanisława Lema Mała Galeria, ul. Piastowska 18.

Nie tylko piłka. Olimpijczycy w ogrodach WBP

Nie tylko dla kibiców

Władysław Kozakiewicz i Jacek Wszoła spotkają się z czytelnikami WBP w piątek, 1 października.

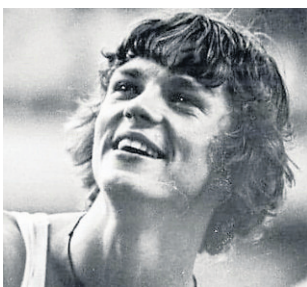
Gdy w 1980 roku kibice gospodarzy igrzysk olimpijskich w Moskwie gwizdali, tylko zagrzewano go do walki. Jak sam wspomina - niosła go wtedy wściekłość, adrenalina. Dziś jest wdzięczny Rosjanom za te gwizdy, bo tylko dołożyli mu nimi kilka centymetrów. Z Moskwy wrócił ze złotym medalem, rekordem świata oraz gestem,

Władysław Kozakiewicz, mistrz olimpijski z Moskwy.

który nieodłącznie będzie się już z nim kojarzył.

Jego trener, a prywatnie ojciec, początkowo nie był zadowolony,

Jacek Wszoła, mistrz olimpijski z Montrealu.

że syn chce skupić się na skoku wzwyż. Jednak on, zafascynowany dyscypliną, nie ustępował i już w wieku 18 lat

ustanowił rekord Polski. Dwa lata później, na igrzyskach olimpijskich w Montrealu w 1976 r., zdobył złoto, pokonując m.in. swojego idola i rekordzistę świata, Dwighta Stonesa.

Ich historie pokazują siłę marzeń. **Władysław Kozakiewicz i Jacek Wszoła spotkają się z czytelnikami WBP w piątek 1 października.**

Po spotkaniu odbędzie się projekcja filmu „Po złoto. Historia Władysława Kozakiewicza” w reżyserii Ksawerego Szczepanika. Film wyświetlany jest w ramach Konkursu Głównego 19. Festiwalu Opolskie Lamy. ©©

Siła jest kobietą – przekonaj się!

Zaczytane Opolskie

Marszałek województwa opolskiego Andrzej Buła zaprasza na bezpłatne warsztaty w ramach projektu „Zaczytane Opolskie”. „Dobra dla siebie, dobra dla świata” - pod takim tytułem autorskie warsztaty teoretyczno-praktyczne poprowadzi Anna Maruszczyk. Wszystkie zainteresowane panie zapraszamy 28 września br. na 17.00 do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu (ul. Piastowska 20, namiot w ogrodzie).

Takie warsztaty przydadzą się każdej z nas, ponieważ będziemy

się uczyć ważnej sztuki bycia dobrą dla siebie, a dzięki temu i dla świata. Słuchając słów trenerki: „Wiele z nas wciąż zmagają się z niekochaniem siebie. Wiele z nas posiada nawet pewne wewnętrzne atrybuty świadczące o życiowym powodzeniu, a jednak daleko nam do zadowolenia z siebie.

Porozmawiamy m.in. o tym, że bycie dobrą dla siebie to nie tylko wizyta u kosmetyczki, i że dawać najlepiej z pozycji obfitości, nie z pozycji ofiary i poświęcenia. Z tak „zaopiekowanego” dobrostanu skorzystamy my same i relacje z innymi. ©©